

DWS-gids

Voor SCHOLEN en OUDERS

Inhoudsopgave

Ter inleiding	4
Deelnemende scholen	
Doelstellingen Day a Week School	5
Inleiding	
Vier doelgebieden	
Leren leren	
Leren denken	
Vergoten zelfinzicht	
Samen leren	
Beschrijving van handelen van de DWS-leerkrachten	
Identificatieprocedure	9
De identificatie	
Welke kinderen zoeken wij?	
Passend onderwijs voor cognitief talentvolle leerlingen	
Onderpresteerders	
Betrokkenheid bij DWS	13
Communicatie met ouders en thuishschool	
Leerdoelen en rapportage	
Inloopmiddag	
Verwachting van deelnemende scholen	
DWS-leerkrachten	16
Onze DWS-leerkrachten	
Ziekte en verlof	17
Ziekte leerling	
Ziekte DWS-leerkracht	
Jaarplanning	
Vakantieplanning	
Studiedagen op de thuishschool	
Speciale gebeurtenissen op de thuishschool	
Verzekering, toezicht, verantwoordelijkheid en privacy	18
Algemene richtlijn	
Aanvullende richtlijn voor gastscholen	
Procedure calamiteiten	
Procedures	19
Tussentijds stoppen met DWS	
Monitoren leerontwikkeling	
Certificering	
Overblijf	
Contactinformatie	20

Ter inleiding

Dit document bevat alle relevante actuele, relevante informatie rondom Day a Week School Zuid-Kennemerland.

Ieder jaar verschijnt er een nieuwe versie van deze gids met daarin de laatste ontwikkelingen. In het document vindt u de beschrijving van een aantal praktische zaken. Tevens vindt u hierin ons beleid ten aanzien van onderwerpen als de identificatieprocedure, onze doelstellingen, doorstroom naar het volgende jaar, onze leerkrachten, etc.

Indien u na het lezen van dit document nog vragen heeft, kunt u ons bereiken via telefoon of e-mail zoals weergegeven onder **contactinformatie**. Wij wensen u en uw leerling(en) of kind(eren) veel plezier, groei en inspiratie met het onderwijs van Day a Week School.

DWS Projectleiding:
Sandra Schelfaut en Willeke Heijkoop

Deelnemende scholen van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 2023

Deelname vanaf 2016:	Deelname vanaf 2017:
<ul style="list-style-type: none"> • Antoniuschool Aerdenhout • Bernardusschool (TWijs) • De Meer (TWijs) • Adalbertusschool (TWijs) • Aloysiuschool (Jong Leren) • Jacobaschool (Jong Leren) • De Paradijsvogel (Jong Leren) • De Franciscus (Jong Leren) • Zuidwester (Spaarnesant) • Zuiderpolder (Spaarnesant) • Dreefschool (TWijs) • Tijo van Eeghenschool (TWijs) 	<ul style="list-style-type: none"> • Al Ikhlāas • BSV • Bornwaterschool (Stopoz) • Crayenesterschool (Stopoz) • De Brandaris (TWijs) • De Ark Heemstede (Jong Leren) • St. Franciscusschool H'liede (Jong Leren) • De Molenwerf (Jong Leren) • Bos en Vaart (Spaarnesant) • De Dolfijn (Spaarnesant) • Erasmus (Spaarnesant) • ML King (Spaarnesant) • Molenwiek Dalton (Spaarnesant) • Spaarneschool (Spaarnesant) • Zonnewijzer (Spaarnesant) • Bosch en Hovenschool (TWijs) • Bos en Duinschool (TWijs)
Deelname vanaf 2018:	Deelname vanaf 2019:
<ul style="list-style-type: none"> • Ter Cleeff (Spaarnesant) • Beatrixschool (Spaarnesant) • De Ark Haarlem (TWijs) 	<ul style="list-style-type: none"> • Haarlemse Montessori School • Schoolvereniging Aerdenhout-Bentveld • Don Bosco (TWijs) • Jong Geleerd (Jong Leren) • Mariaschool (Jong Leren) • De Peppelaer (Spaarnesant) • De Cirkel (Spaarnesant) • Prinses Beatrixschool (TWijs) • Wadden Boerhaave (TWijs) • Nicolaas Beetsschool (TWijs)
Deelname vanaf 2020:	Deelname vanaf 2021:
<ul style="list-style-type: none"> • De Argonauten (Spaarnesant) • De Josephschool 	<ul style="list-style-type: none"> • De Cruquiusschool (Spaarnesant)
Deelname vanaf 2022:	
<ul style="list-style-type: none"> • De Evenaar • De Oranje Nassauschool (TWijs) 	

Doelstellingen Day a Week School

Inleiding

Day a Week School (DWS) heeft als hoofddoelstelling een zo breed mogelijke basis te leggen voor cognitieve talentontwikkeling van leerlingen met een sterk analytisch en creatief denkvermogen. Daarnaast is een belangrijke doelstelling het leerplezier te behouden en te vergroten. Daarmee wordt demotivatie in het onderwijs voorkomen.

In een gemiddelde klas is het voor de leerkracht een hele opgave om voor alle leerlingen een onderwijsaanbod te verzorgen op hun eigen niveau. Bovendien missen (hoog)begaafde kinderen in hun eigen klas te vaak leeftijdgenoten met een vergelijkbaar ontwikkelingsniveau. Binnen DWS zijn deze kinderen wél aanwezig en zorgen de deskundigheid van de leerkrachten en de hiervoor gecreëerde omgevingsfactoren ervoor dat alle leerlingen op hun eigen denkniveau worden aangesproken en uitgedaagd.

De opdrachten en activiteiten die de leerlingen binnen DWS aangeboden krijgen, doen een beroep op denkvaardigheden van een hogere orde. De overige vier dagen werken de kinderen in hun thuishklas aan hun reguliere schoolwerk (in compacte vorm) en krijgen ze in veel gevallen aanvullend verrijkingsmateriaal aangeboden. Dit zorgt ervoor dat de leerlingen zich minder snel gaan vervelen. Ook verkleint het de kans dat leerlingen slecht in hun vel gaan zitten en mogelijk sociaal-emotionele problemen ontwikkelen.

Naast deze algemene doelstellingen van ons onderwijs staat hieronder een overzicht van meer concrete doelstellingen en vaardigheden waar wij binnen DWS aan werken.

Vier doelgebieden

De doelstellingen van Day a Week School zijn geordend in vier doelgebieden: 1. Leren leren (hoe leer ik), 2. Leren denken (hoe denk ik), 3. Vergroten van zelfinzicht (hoe zie ik mezelf) en 4. Samen leren (hoe werk ik samen). Het werken aan de doelen die onder deze domeinen vallen, waarborgt een breed onderwijsaanbod waarmee recht wordt gedaan aan de specifieke leerbehoeften van (hoog)begaafde leerlingen. De vier doelgebieden en de bijbehorende succescriteria zijn gebaseerd op de door de SLO opgestelde doelen en vaardigheden voor ontwikkeling (DVO, versie 2017).

Leren leren

Omdat veel leerlingen, waarbij het leren (te) gemakkelijk afgaat en “alles komt aanwaaien”, niet leren hoe zij nieuwe informatie moeten verwerken en/of opslaan als de stof moeilijk wordt, vinden wij het belangrijk dat onze leerlingen *leren leren*. Bij het leren leren gaat het om het ontwikkelen van inzichten en vaardigheden die wezenlijk zijn voor het verwerven en toepassen van kennis. Hierbij is *motivatie* van belang. Succescriteria hierbij zijn bijvoorbeeld:

- Ik zet me in voor taken die ik moet uitvoeren (in de klas)
- Ik zet door wanneer iets (nog) niet lukt tot mijn doel is bereikt
- Ik probeer (nieuwe) manieren uit, ook als ik niet weet of het zal lukken
- Ik durf fouten te maken; die horen erbij

Bij het leren leren is ook *zelfsturing* van belang en dat de leerling leert om te *werken volgens een plan*. Succescriteria hierbij zijn bijvoorbeeld:

- Ik weet aan welke doelen ik werk tijdens een les
- Ik vraag op tijd hulp als ik er zelf niet uitkom
- Ik maak een (stappen)plan hoe ik een opdracht aan ga pakken
- Ik laat mijzelf graag uitdagen

Als laatste vinden wij het belangrijk dat onze leerlingen leren om te reflecteren op hun aanpak (*denken over denken*). Succescriteria hierbij zijn bijvoorbeeld:

- Ik denk na over verbeterpunten tijdens het werken
- Ik waardeer de weg naar het eindresultaat
- Ik noem tips en tops van mijn aanpak en resultaat
- Ik gebruik tips van anderen om me in de toekomst te verbeteren

Hoe wordt er binnen DWS aan dit doelgebied gewerkt?

Door de uitdagende opdrachten binnen DWS zoeken wij samen met de leerlingen de grenzen van hun kunnen op. Hierdoor leren zij dat juist als iets je niet gemakkelijk af gaat je moet doorzetten om tot het gewenste resultaat te komen. De doelen en vaardigheden binnen het *leren leren* worden tijdens alle lesactiviteiten geoefend doordat er altijd aandacht is voor de aanpak van de opdracht en de taakbeleving. De leerkrachten bespreken dit voorafgaand aan en/of na de lesactiviteiten. De leerlingen worden bevraagd op hun inzet en aanpak en komen zo tot reflectie. Daarnaast wordt er tijdens het werken aan een eigen project expliciet aandacht besteed aan de zelfsturing en het leren plannen. De leerlingen maken hierbij vaak gebruik van het TASC-wiel. Dit geeft hen houvast en inzicht in hun leerproces. Het TASC-wiel geeft in acht stappen het werkproces van de leerlingen aan. Hierdoor kan worden gereflecteerd op het eigen handelen. De leerlingen wordt gevraagd een persoonlijke opdracht te maken over een onderwerp naar keuze (al of niet binnen een overkoepelend onderwerp). Het project wordt verdeeld over een aantal weken. Ter afronding van het project presenteert de leerling het gemaakte product.

Leren denken

Hierbij gaat het om de ontwikkeling van, en reflectie op, hogere denkvaardigheden. Een van de denkvaardigheden waaraan gewerkt wordt is het *analytisch denken*. Succescriteria hierbij zijn bijvoorbeeld:

- Ik onderzoek wat ik al weet over een onderwerp en wat ik nog wil/moet weten
- Ik maak vraagstukken makkelijker door ze op te delen in kleinere delen
- Ik kan samenvatten en uitleggen wat het doel van iets is

Een andere denkvaardigheid is het *creatief denken*. Succescriteria hierbij zijn bijvoorbeeld:

- Ik bedenk meerdere oplossingen voor een vraagstuk of probleem
- Ik kom met originele oplossingen en vernieuwende ideeën
- Ik combineer verschillende soorten informatie tot een nieuw geheel

Een laatste denkvaardigheid is het *kritisch denken*. Succescriteria hierbij zijn bijvoorbeeld:

- Ik onderbouw mijn mening met argumenten
- Ik onderscheid feiten van meningen
- Ik kies uit verschillende oplossingen de meest geschikte

Hoe wordt er binnen DWS aan dit doelgebied gewerkt?

Binnen alle lesonderdelen van DWS wordt het denken gestimuleerd. Echter, iedere lesactiviteit heeft zijn eigen accenten. Zowel het *analytisch*, *kritisch* en *creatief* denken komen sterk terug in de lesactiviteiten die gebaseerd zijn op de hogere denkvaardigheden uit de *taxonomie van Bloom*. Deze taxonomie helpt kinderen inzicht te verschaffen in de verschillende denkniveaus die je kunt hanteren bij de omgang met nieuwe informatie. Als het onderwerp bijvoorbeeld 'sprookjes' is, kun je een opdracht geven vanuit een laag denkniveau, zoals: 'Noem vijf verschillende sprookjes'. Of 'beschrijf hoe het verhaal van Roodkapje verloopt'. Een opdracht uit de hogere denkcategorie zou kunnen zijn: 'Maak een Venn-diagram met daarin alle overeenkomsten en verschillen tussen drie sprookjes die je kent'. Dit is een voorbeeld van een opdracht die een beroep doet op *analytisch denken*.

Een voorbeeld waarbij het *kritisch denken* geoefend wordt, is tijdens debatten en filosofische gesprekken die worden gevoerd. Hierbij worden ook wel de Denkhoeden van de Bono ingezet. Ook wordt aan deze analytische en kritische denkvaardigheden gewerkt door middel van onderzoekend leren. Namelijk door de kinderen te laten werken met vraagstellingen, hypothesen, onderzoeksmiddelen, resultaten en conclusies. Dit gebeurt zowel door een onderzoek te starten dat gekoppeld is aan een thema als door het uitvoeren van proefjes in de groep. Onderwerpen van de proefjes variëren van luchtdruk tot de eigenschappen van custard.

Een voorbeeld waarbij het *creatief denken* bewust wordt gestimuleerd is tijdens de teamuitdagingen, waarbij de leerlingen door middel van goed samenwerken en ontwerpend leren tot een creatief eindproduct moeten zien te komen.

Bij het ontwikkelen van opdrachten die op deze drie verschillende denkvaardigheden een beroep doen, wordt ook wel gebruik gemaakt van Denksleutels. Voorbeelden hiervan zijn: 'Bedenk 3 vragen waarop je alleen maar het antwoord 'leven' kunt geven'. Of 'Noem zoveel mogelijk overeenkomsten tussen shampoo en een lucifer'.

Vergroten zelfinzicht

Hierbij gaat het om het ontwikkelen van kennis, houding en vaardigheden op het intra-persoonlijke gebied. Het gaat om *inzicht in jezelf* verkrijgen. Relevante succescriteria zijn bijvoorbeeld:

- Ik weet wat ik (al) kan en dat dit voor anderen anders kan zijn
- Ik geef aan wat ik voel en wat ik denk
- Ik maak gebruik van mijn sterke kanten
- Ik stel eisen aan mezelf die haalbaar zijn
- Ik gebruik kritiek en tegenslagen om mezelf beter te leren kennen

Al deze doelstellingen en vaardigheden dragen bij aan de mogelijkheid om jezelf in de tijd te kunnen blijven ontwikkelen.

Hoe wordt er binnen DWS aan deze doelstellingen gewerkt?

Aan 'inzicht in jezelf' wordt onder andere gewerkt door middel van de kind(groei)gesprekken die leerkrachten met iedere leerling voeren. Iedere leerling oefent op deze manier met het benoemen van zijn/haar sterke kanten en groeikansen, en vervolgens met het formuleren van een persoonlijk leerdoel. Samen met de leerkracht worden afspraken gemaakt over de aanpak en de momenten voor reflectie en evaluatie.

Inzicht in jezelf en anderen wordt ook getraind in de kringgesprekken die worden gevoerd. Daarin wordt er geoefend in het goed en kritisch luisteren naar klasgenoten en in het geven van opbouwende kritiek. In de kringgesprekken worden onderwerpen behandeld die aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. Dit kan gaan over hun begaafdheid, maar ook over onderwerpen zoals pesten, hobby's en passies of een maatschappelijk thema uit het nieuws.

Samen leren

Goed kunnen omgaan met anderen betekent niet alleen dat je kunt leren van en met anderen, maar ook dat je beseft welke rol je daar zelf in vervult en op welke manier het mogelijk is jezelf te blijven en dat te doen wat bij je past. Succescriteria hierbij zijn bijvoorbeeld:

- Tijdens teamopdrachten weet ik aan welk doel ik samen met anderen werk
- Ik maak anderen enthousiast om ergens een succes van te maken
- Ik verdeel taken samen met anderen op een manier die voor iedereen goed werkt
- Ik luister naar een ander en probeer te begrijpen wat de ander denkt of voelt
- Ik durf mijn stem te laten horen
- Ik toon initiatief

Hoe wordt er binnen DWS aan deze doelstellingen gewerkt?

Bij de lesactiviteiten worden regelmatig coöperatieve werkvormen ingezet om het samen leren doelgericht te oefenen en te stimuleren. Het samenwerken wordt daarnaast vooral geoefend tijdens de teamuitdagingen. Er wordt goed gekeken naar het proces en er wordt geëvalueerd hoe de samenwerking verliep, wie welke rol kreeg toebedeeld en welke positie de leerlingen hebben ingenomen. De teamuitdagingen variëren van het ontwerpen en bouwen van een knikkerbaan tot de organisatie van een modeshow met alleen kranten.

Beschrijving van het handelen van de DWS-leerkrachten

Hieronder beschrijven wij de filosofie van waaruit de DWS-leerkrachten werken. Deels zijn het werkwijzen, deels komt het uit de persoon van de DWS-leerkracht zelf. De combinatie van factoren maakt een lesactiviteit tot een boeiende belevenis. Het lesaanbod en de verschillende werkvormen zijn ondersteunend aan het bereiken van onze hoofddoelstellingen.

Onze visie en werkwijzen kunnen als volgt worden samengevat:

“De DWS-leerkracht heeft vertrouwen en durft het initiatief vanuit de leerlingen te laten komen. De DWS-leerkracht treedt op als procesbewaker. Dat houdt in dat de DWS-leerkracht richting geeft en bijstuurt op proces en gedrag. Zo is de DWS-leerkracht de begeleider van de leerlingen bij het werken aan de persoonlijke leerdoelen die zij samen met hun ouders en thuisleerkrachten hebben opgesteld. Een DWS-leerkracht is een goede gespreksleider. Dit komt in allerlei activiteiten, zoals groepsgesprekken tot uiting, maar is zeker belangrijk bij de evaluatie van activiteiten. Leerlingen worden expliciet uitgenodigd om te reflecteren. De DWS-leerkracht ziet talenten en inbreng van leerlingen, weet deze op waarde te schatten en te benutten. Door de manier van werken, is de DWS-leerkracht in staat om de betrokkenheid van leerlingen te vergroten. Er wordt gebruik gemaakt van activerende en coöperatieve werkvormen. Leerlingen zitten hierdoor ‘op het puntje van hun stoel’ en ‘vonkjes worden vlammen’ in hun ogen. Belangrijk is om als DWS-leerkracht eigen levenservaring en eigenheid in te kunnen zetten. Een voorwaarde om op deze manier te kunnen werken is het vertrouwen dat de DWS-organisatie heeft in de kwaliteiten en zelfstandigheid van de DWS-leerkrachten. Zij krijgen de ruimte om hun eigen lesprogramma samen te stellen.”

Identificatieprocedure

De identificatie voor DWS

De identificatie van de leerlingen wordt gedaan met behulp van opdrachten en activiteiten (door ons de 'hersenskrakers' genoemd), waarbij de leerlingen worden uitgedaagd op het analytische en het creatieve domein. Bij de identificatie maken wij bewust geen gebruik van een IQ-test. Met deze methode proberen wij ook onderpresterende leerlingen te ontdekken. De gedachte hierachter is dat onderpresteerders pas laten zien wat ze kunnen als ze werkelijk worden uitgedaagd en stof krijgen aangeboden die niet lijkt op de dagelijkse leerstof op school. Hierdoor raken zij eerder gemotiveerd om hun ware capaciteiten volledig in te zetten. Hiernaast fungeert onze wijze van identificatie ook als hulpmiddel om andersdenkenden en creatieve leerlingen te signaleren die niet direct voor deelname aan DWS in aanmerking komen, maar die wel binnen de reguliere school behoefte hebben aan een andere benadering en andere leerstof.

De identificatie voor DWS vindt plaats op de school van het kind (de thuisschool) en wordt uitgevoerd door de eigen leerkracht (thuisleerkracht) en de Intern Begeleiders (IB-ers) of de HB-coördinator. Deze IB-ers/HB-coördinatoren zijn getraind hoe de identificatie te laten verlopen. Op sommige scholen zullen de coördinatoren de school ondersteunen in de uitvoering van de identificatie. Een belangrijk principe van de DWS-identificatie is dat alle leerlingen uit de betreffende groep deelnemen. Tijdens de afname van deze taak observeren de leerkracht en de coördinator en hierbij maken zij gebruik van de door DWS aangeleverde observatiecriteria. Gelet wordt onder andere op creatief denkvermogen, logisch redeneren, taakgerichtheid, doorzettingsvermogen en motivatie.

De IB-er/HB-coördinator fungeert als coördinator van de identificatie en als aanspreekpunt voor DWS. Na de beoordeling van het werk worden de creatiefst denkende en meest logisch redenerende leerlingen geselecteerd. Samen met alle overige relevante beschikbare informatie over de leerlingen worden de resultaten van de hersenskrakers meegenomen in de afweging welke kinderen de uitdaging van het DWS-onderwijs het meest nodig lijken te hebben. Deze leerlingen worden voorgedragen aan de DWS-organisatie. En besproken in een nagesprek. Voor iedere leerlingen die door de school is aangedragen, wordt een identificatieformulier ingevuld. In het nagesprek wordt definitief besloten welke kinderen voor DWS worden geselecteerd.

De ouders van de geïdentificeerde kinderen krijgen vervolgens een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst. Bij toestemming van de ouders zullen de leerlingen gaan deelnemen in januari van het nieuwe DWS-jaar.

Belangrijk: soms komt het voor dat nieuw-instromende leerlingen op een basisschool van herkomst (binnen of buiten de regio) al in een DWS-groep zaten. Dit is geen automatisch garantie dat ook op de nieuwe school direct tot plaatsing wordt overgegaan. Een en ander heeft te maken met een mogelijk ander plusaanbod op de nieuwe basisschool en de interne afwegingen van alle leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor DWS. Aangeraden wordt wel deze nieuwe leerling (zij-instromer) mee te laten doen met het eerstvolgende screeningsmoment van de school.

Welke kinderen zoeken wij?

Day a Week School is op zoek naar leerlingen die uitblinken qua leerprestaties en denkstrategieën. Hierbij focussen wij ons op een selecte groep leerlingen. Onze aandacht gaat uit naar de leerlingen waarbij het zagezegd noodzakelijk is dat zij een bepaalde tijd per week meer worden uitgedaagd en zich onder ontwikkelingsgelijken bevinden.

Begaafdheid

In het *Handboek Hoogbegaafdheid* (van Gerven, 2011)¹ wordt een aantal gedragingen en leereigenschappen opgesteld dat bij ten minste drie wetenschappelijke auteurs genoemd wordt als kenmerkend voor begaafde leerlingen. Tijdens de identificatie van de leerlingen voor de Day a Week School gaat onze aandacht uit naar leerlingen die (een groot deel van) de volgende kenmerken laten zien:

- ✓ Is snel van begrip
- ✓ Kan grote denk- en leerstappen maken
- ✓ Beschikt over een groot probleemoplossend vermogen
- ✓ Beschikt over een groot analyserend vermogen
- ✓ Toont een brede algemene kennis
- ✓ Is een doorvrager en een scherp waarnemer
- ✓ Is verbaal vaardiger dan veel leeftijdgenoten
- ✓ Valt op door een gevoel voor humor
- ✓ Toont creatief denkvermogen
- ✓ Denkt buiten de reguliere kaders
- ✓ Zoekt uitdagingen
- ✓ Zoekt de vraag achter de vraag
- ✓ Heeft een sterk rechtvaardigheidsgevoel.

Van Gerven (2011) geeft aan dat als vuistregel kan worden gehanteerd dat het steeds gaat om een combinatie met elkaar in sterkere mate voorkomend gedrag. Het herkennen van slechts één of twee concrete gedragingen in een kind is geen betrouwbare vorm van signalering van begaafdheid.

Begaafde leerlingen wordt een hoge mate van **nieuwsgierigheid** en vooral ook **leergierigheid** toegeschreven. Dit is echter wel afhankelijk van de omstandigheden waarin deze eigenschap waarneembaar is. De geboden lesstof of de situatie waarin het kind zich bevindt moet wel uitdagen tot nieuwsgierigheid.

Denkvaardigheden

Robert Sternberg onderscheidt drie denkvaardigheden: analytisch, creatief en praktisch denken. Iedere leerling beschikt in meerdere of mindere mate over elk van deze drie denkvaardigheden, maar het is zeldzaam als iemand ze alle drie even goed beheerst.

De meeste leerlingen hebben een duidelijke voorkeur voor een, of soms twee van deze manieren van denken. Als je dus hetzelfde probleem voorlegt aan drie leerlingen, van wie de ene vooral tot analytisch denken neigt, de tweede tot creatief en de derde tot praktisch denken, dan zie je hoe ze tot heel verschillende oplossingen komen voor hetzelfde probleem. Sternberg stelt dat er sprake is van '**succesvolle intelligentie**' wanneer iemand in staat is om zijn vaardigheden op zowel analytisch, creatief als praktisch gebied succesvol in te zetten.

Passend onderwijs voor cognitief talentvolle leerlingen

Passend onderwijs voor cognitief talentvolle leerlingen begint in de eigen groep, waarbij er minimaal op drie niveaus wordt gedifferentieerd. Daarnaast is het belangrijk dat deze specifieke groep leerlingen minder herhaling krijgt aangeboden d.m.v. het compacten van de reguliere lesstof. Als laatst is het van belang dat de vrijgekomen tijd zinvol wordt ingevuld met goed verrijkmateriaal.

• ¹ Gerven, van, E. (2011). *Handboek Hoogbegaafdheid*. Van Gorcum, Assen.

Voor de leerlingen waarbij dit niveau niet voldoende tegemoetkomt aan hun onderwijsbehoefte, kan er boven klasniveau, maar binnen de school worden gekeken naar oplossingen. Steeds meer scholen hebben een eigen plusklas. Ook kan een school groep doorbroken werken, waarbij leerlingen vanuit verschillende groepen de gelegenheid krijgen om samen te werken aan bepaalde activiteiten of aan verrijkingswerk.

Voor de leerlingen waarbij dit niveau nog niet voldoende is, is een bovenschoolse voorziening zoals **Day a Week School** een uitkomst. Hierbij krijgen zij de gelegenheid om een hele dag per week samen te werken met ontwikkelingsgelijken.

De opbouw van passend onderwijs voor cognitief talentvolle leerlingen binnen de school hebben we weergegeven in figuur 1.

Figuur 1

Passend onderwijs HB

Onderpresteerders

Excellente denkers presteren niet altijd excellent in de klas. Dit betekent dat Day a Week School niet per se zoekt naar leerlingen die presteren op het hoogste niveau, maar dat we ook op zoek gaan naar leerlingen waarbij er op school niet (volledig) uitkomt wat er in zit, de zogenoemde *onderpresteerders*.

(Hoog)begaafde leerlingen beschikken over de potentie om hoge prestaties te leveren. Toch komt dit niet altijd tot uiting. Kennis van mogelijke kenmerken van (hoog)begaafde onderpresteerders is daarom van belang ten behoeve van de signalering van deze leerlingen (www.talentstimuleren.nl)

Wetende dat (hoog)begaafde leerlingen goed en snel kunnen leren, verwacht je eigenlijk dat er op school weinig tot geen problemen zullen optreden. Dat geldt echter niet voor alle (hoog)begaafde leerlingen. Omdat zij in het huidige onderwijs vaak niet op niveau worden aangesproken, lopen ze een groot risico om gedemotiveerd te raken, met gedragsproblemen en onderpresteren als gevolg. Ook de aangepaste of uitdagende leerling kan een onderpresteerder zijn. Het is dan ook belangrijk deze leerlingen zo snel mogelijk te signaleren, zodat deze problemen zoveel mogelijk voorkomen en opgelost kunnen worden.

Door verschillende auteurs zijn kenmerken van deze zogenaamde (hoog)begaafde onderpresteerders beschreven. Deze eigenschappen zijn geclusterd en op een rij gezet. Een overzicht van deze eigenschappen, de manier waarop ze zijn geclusterd en de bronnen van waaruit de vermelde eigenschappen zijn beschreven vindt u hieronder beschreven.

Kenmerken van (hoog)begaafde onderpresteerders (www.talentstimuleren.nl):

- Grote en uitzonderlijke kennis
- Grote interesse; onderzoeken/lezen
- Afnemende of wisselende schoolresultaten
- Bijzondere prestaties thuis/buiten school
- Grote verbeelding/creërend vermogen/fantasie
- Hoge mate van sensitiviteit t.o.v. zichzelf en anderen
- Negatief gedrag in de klas of het niet conformeren aan de groepsnormen
- Haperende sociaal-emotionele ontwikkeling; faalangst, negatief zelfbeeld, vermijding
- Zwakke werkhouding; door demotivatie laag werktempo/taakgerichtheid
- Onverschillig of afwijzend tegenover de school

Betrokkenheid bij DWS

Wij vinden het erg belangrijk dat de thuishchool, de thuisleerkrachten, de ouders en anderen betrokken zijn bij Day a Week School. Wij zetten ons in om hen over ons onderwijsprogramma te blijven informeren en hen hierbij te betrekken. Hiervoor organiseren wij de volgende zaken:

Communicatie met ouders en thuishchool

De ouders en de thuishchool worden door de DWS-leerkracht op de hoogte gebracht door middel van het *thuisformulier*. Hierin staat beschreven welke zaken er de afgelopen dag aan bod zijn gekomen in de DWS-groep. Het thuisformulier wordt iedere week geüpload via een online communicatiesysteem (Klasbord) en is bedoeld voor zowel de ouders als voor de thuisleerkracht(en) en IB-ers van het kind.

Leerdoelen en rapportage

Doelstellingen en uitgangspunten

- ✓ Persoonlijke leerdoelen dragen bij aan ontwikkeling op de vier doelgebieden, namelijk 'leren leren' : hoe leer ik, 'leren denken' : hoe denk ik, 'samen leren': hoe werk ik samen, 'zelfinzicht': hoe zie ik mezelf (aansluitend bij de doelstellingen van DWS en vernieuwde DVO).
- ✓ Het werken aan een persoonlijk leerdoel is bedoeld om leerlingen te helpen meer zelfinzicht te ontwikkelen en meer zelfsturend te leren.
- ✓ De werkwijze is op groei en handelen gericht.
- ✓ De werkwijze komt tegemoet aan verschillende begeleidingsbehoeften van leerlingen.
- ✓ We vinden het belangrijk dat iedere leerling oefent met het benoemen van zijn/haar sterke kanten en groeikansen, en vervolgens met het formuleren van een eigen leerdoel.
- ✓ We vinden het belangrijk dat iedere leerling oefent met de vaardigheden die horen bij zelfsturend leren. Dat wil onder andere zeggen dat een leerling leert door terug te kijken (reflecteren, evalueren) en door vooruit te kijken (keuze leerdoel, nadenken over aanpak, plannen, hulp zoeken).

Tijdpad persoonlijke doelen en groeirapport

Januari **Introduceren van de vier doelgebieden**

1. De DWS-leerkracht introduceert en verkent de vier doelgebieden met de leerlingen. Dit gebeurt d.m.v. verschillende lesactiviteiten en gedurende meerdere DWS-dagen.

Februari **Verkennen van een zelfgekozen doelgebied**

2. De DWS-leerkracht bereidt de leerlingen voor op het kiezen van een doelgebied waarin ze willen groeien en op het invullen van het Groeiformulier.
3. Alle ouders krijgen een email met een algemene toelichting en de benodigde documenten (Doelkaarten en Groeiformulier). Iedere leerling vult zelf zijn leerdoel in en vraagt dit ook aan zijn/haar ouders en aan de thuisleerkracht.

Februari/ Maart **Kiezen en bespreken persoonlijk leerdoel**

4. De DWS-leerkracht voert een 'groeigesprek' met de leerling en het gekozen doel wordt onderaan het Groeiformulier ingevuld.
5. Het Groeiformulier wordt digitaal verstuurd of de leerling krijgt een kopie mee naar huis en naar de thuishoel.

Juni **Tussenevaluatie**

6. De DWS-leerkracht biedt een evaluatieformulier aan waarbij leerlingen reflecteren op het eerste half jaar DWS.
7. Onder dit evaluatieformulier geeft de DWS-leerkracht kort weer hoe de ontwikkeling is m.b.t. het gekozen leerdoel. Het evaluatieformulier gaat zowel naar de ouders als naar de thuishoel.

November **DWS Rapport**

8. De DWS-leerkracht geeft uitleg over het DWS-rapport en geeft de leerlingen tijd om dit in te vullen.
9. De DWS-leerkracht leest het ingevulde DWS-rapport en vult het aan (kolom en tekst).
10. Het DWS-rapport wordt met de ouders en thuishoel per mail gedeeld door de DWS-leerkracht. De leerlingen ontvangen een geprint exemplaar.

Inloopmiddag

Wij hechten veel waarde aan het contact met de thuisleerkrachten. Contactpersonen/ leerkrachten of directeuren kunnen per mail een afspraak maken met de desbetreffende DWS-leerkracht om langs te komen op een moment dat beiden schikt. Zij krijgen dan de gelegenheid om een deel van de DWS-activiteit(en) te observeren en/of hieraan deelnemen om een indruk te krijgen en sfeer te proeven.

Verwachting van deelnemende scholen

In het kader van een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de ontwikkeling van de leerlingen, is het contact tussen DWS en de deelnemende thuis scholen van groot belang. Zowel de medewerkers van de thuis scholen als van de DWS-organisatie dragen een verantwoordelijkheid bij het nemen van initiatief en het zoeken van onderling contact.

Wij vinden het daarnaast van groot belang dat de deelnemende scholen een eigen aanbod hebben voor hun begaafde leerlingen. Dit aanbod is belangrijk voor zowel de DWS-leerlingen die de vijf dagen op de thuis school ingedikt in vier dagen aangeboden krijgen, als voor andere begaafde leerlingen die niet naar Day a Week School gaan, maar wel meer uitdaging nodig hebben dan dat het reguliere programma hen doorgaans biedt.

Bij een passend onderwijsaanbod voor begaafde kinderen bepleiten wij de volgende indeling:

1. Als eerste probeert de school de leerling zoveel mogelijk binnen de eigen klas een passend aanbod te verzorgen. Dat betekent dat de reguliere lesstof wordt ingedikt waar dat mogelijk is. In de tijd die daardoor vrijkomt kan de leerling verrijkende opdrachten maken.
2. Als bovenstaande niet voldoende is, is er op sommige scholen de mogelijkheid van een plusklas. Hier kan de leerling samenwerken met ontwikkelingsgelijken.
3. Als bovenstaande nog niet voldoende is, is Day a Week School een geschikte voorziening om aan de specifieke (onderwijs)behoeften van de leerling te voldoen.

DWS-leerkrachten

Onze DWS-leerkrachten in 2023

Naam : Kyra van Ingen
DWS-locatie : Antoniuschool Aerdenhout (dinsdag) en Brandaris Haarlem (donderdag)
E-mail: : kyra.vaningen@jl.nu

Naam : Sharon Reinders Folmer
DWS-locatie : Don Boscoschool Haarlem (dinsdag en donderdag)
E-mail: : sharonrf@live.nl

Naam : Sjoukje Hofland
DWS-locatie : Bornwaterschool Bloemendaal (dinsdag en donderdag)
E-mail: : sjoukje.hofland@sparnesant.nl

Naam : Monique Viëtor
DWS-locatie : Brandaris Haarlem (dinsdag)
E-mail: : monique.vietor@jl.nu

Ziekte en verlof

Ziekte leerling

Een zieke leerling wordt via mail of telefoon ziekgemeld bij de betreffende DWS-leerkracht op het moment dat dit een of meer dagen van tevoren bekend is. Bij ziekte op de lesdag zelf wordt de leerling ziekgemeld bij de betreffende DWS-leerkracht of **bij de betreffende gastschool** en is het van belang dat ook de thuishoofschool hiervan op de hoogte wordt gebracht.

Ziekte DWS-leerkracht

In geval van een zieke DWS-leerkracht zal de DWS-leerkracht de WhatsApp groep van de DWS-klas gebruiken. De leerling gaat op die dag dan gewoon naar de thuishoofschool.

Als de DWS-leerkracht zich op de lesdag zelf ziekmeldt en er geen vervanging geregeld kan worden, wordt er ook contact opgenomen met de gastschool zodat eventueel aanwezige DWS-leerlingen kunnen worden opgevangen met de mededeling dat zij alsnog naar hun thuishoofschool gebracht dienen te worden.

Als een groep binnen een schooljaar drie of meer keren uitvalt vanwege ziekte van de DWS-leerkracht, proberen we daarvoor een inhaaldag te organiseren.

Lesdagen

Het DWS-onderwijs vindt 30 dagen per jaar plaats. De reden hiervoor is dat wij vinden dat het in bepaalde perioden belangrijk is dat de kinderen aanwezig kunnen zijn op hun thuishoofschool. Te denken valt dan onder andere aan de Sinterklaas- en Kerstperiode, maar ook aan momenten net vóór of net na vakanties. De precieze data van de DWS-lesdagen worden ieder nieuw schooljaar aan de betrokkenen gecommuniceerd.

Vakantieplanning

Onze vakanties lopen synchroon met de vakanties in de regio Noord-Holland, waar Zuid-Kennemerland onder valt. **Let op:** De vakantieregeling kan tussen schoolbesturen onderling enigszins verschillen!

Studiedagen op de thuishoofschool

Wanneer er op de thuishoofschool een studiedag of andere lesvrije dag is, terwijl er die dag wél een DWS-lesdag gepland staat, komen de kinderen gewoon naar DWS. Kijk hiervoor op het DWS lesrooster.

Speciale gebeurtenissen op de thuishoofschool

DWS is een voorziening voor passend onderwijs die door de thuishoofschool van belang wordt geacht voor de betreffende leerling. Wij gaan er dan ook vanuit dat de leerling alle DWS dagen aanwezig is om optimaal van dit aanbod te kunnen profiteren. Het kan voorkomen dat er op de thuishoofschool iets wordt georganiseerd waar uw kind/leerling graag bij zou zijn; denk aan een schaatsuitje of museumbezoek. Hoewel we dit snappen, zijn dergelijke activiteiten geen reden om DWS te missen.

Desondanks zijn er situaties denkbaar waarin verlof van DWS wél geoorloofd is. De jaarlijkse schoolreis, de viering van een schooljubileum of educatieve evenementen waar de leerling van kan profiteren. Hierbij hanteren wij de volgende afspraak: Verlof van DWS wordt alleen verleend wanneer de directeur van de thuishoofschool de reden van verlof zo zwaarwegend acht dat het missen van DWS geoorloofd is. Met andere woorden: deelname aan de activiteit op de thuishoofschool of elders wordt voor de betreffende leerling belangrijker geacht dan de DWS lesdag. De directie van de thuishoofschool neemt altijd **vooraf** contact op met de DWS projectleiding voor overleg over een verlofaanvraag.

NB: In verband met het programma van DWS geldt verlof altijd voor een **hele dag**.

Verzekering, toezicht en verantwoordelijkheid

Algemene richtlijn

Scholen/besturen zijn wettelijk verplicht zich tegen aansprakelijkheid te verzekeren. Zo'n verzekering dekt de aansprakelijkheid van het personeel (leerkrachten en ander personeel) hulpouders, vrijwilligers etc. Meestal ook kort voor en na schooltijd en tijdens excursies. Daarnaast is vrijwel altijd een ongevallenverzekering afgesloten.

Day a Week School wordt door de verzekeraar gezien als een onderwijsaanbod dat (mede) door de eigen school wordt georganiseerd. Kinderen zijn derhalve voor deze dag in de week, waarin zij op een gastschool verblijven, verzekerd via de thuishoofschool.

Aanvullende richtlijn voor gastscholen

Indien een DWS-leerkracht niet in staat is toezicht te houden op de DWS-leerlingen tijdens een pauze, kan het toezicht op de DWS-leerlingen overgenomen worden door de leerkrachten van de gastschool. De gastschool is dan verplicht te zorgen voor voldoende en goed toezicht.

In bovenstaand geval, wanneer de DWS-leerkracht geen toezicht kan houden, betekent dit dat de DWS-leerlingen van de andere scholen vallen onder de verantwoordelijkheid van de gastschool. Deze gastschool zal het toezicht op deze kinderen dienen te regelen. Indien het toezicht goed geregeld is, maar er onverhoopt toch iets gebeurt, wordt dit gedekt door de verzekering van de thuishoofschool van de DWS-leerling.

Procedure bij calamiteiten

Protocol in geval van een calamiteit:

- De DWS-leerkracht meldt de calamiteit bij de directie van de gastschool en de DWS-projectleiding
- De gastschool neemt tijdelijk het toezicht op de klas over
- De gastschool, DWS-projectleiding of de DWS-leerkracht (afhankelijk van de calamiteit) neemt contact op met alle ouders van de DWS-leerlingen en vraagt of de ouders de leerlingen naar de eigen school kunnen brengen
- Wanneer het niet mogelijk is dat alle leerlingen naar de thuishoofscholen kunnen worden gebracht, zullen de DWS-leerlingen worden verdeeld over de groepen binnen de gastschool
- De gastschool zal een indeling maken hoe de leerlingen het beste verdeeld kunnen worden over de groepen binnen de gastschool.

Procedures

Tussentijds stoppen met DWS

Aan tussentijdse uitstroom bij DWS gaat altijd een traject vooraf. Dit traject kan worden geïnitieerd door verschillende partijen, zoals de DWS-leerkracht, de ouders/verzorgers of de eigen (thuis)leerkracht. Het traject dat daarop volgt zal altijd op maat worden gevormd, waarbij wij de volgende uitgangspunten hanteren:

- Bij het traject zijn zowel de DWS-leerkracht, de ouders als de thuisleerkracht/IB-er betrokken
- De DWS-projectleiding beslist mee.
- De leerling zelf wordt zoveel mogelijk betrokken bij de gesprekken en de vorming van de eventuele interventie (indien nodig).
- Waar mogelijk en wenselijk worden er interventies gepleegd en worden deze na enkele weken geëvalueerd.
- Deelname aan DWS wordt beëindigd als de DWS-projectleiding dit noodzakelijk vindt.

Monitoren leerontwikkeling

Deelname aan DWS loopt tot aan de kerstvakantie van het achtste leerjaar (groep 8). Alleen in de hierboven genoemde situaties kan volgens de genoemde procedure worden besloten tot het tussentijds stoppen van deelname. Aan het eind van ieder (kalender)jaar ontvangt de leerling een **rapport**. Alvorens het verslag naar de ouders en thuishoofschool meegaat, wordt dit met de leerling doorgenomen. Voortgang van deelname aan DWS hangt niet af van deze beoordeling.

Certificering

Leerlingen die Day a Week School hebben afgerond krijgen een **certificaat**. Leerlingen die vroegtijdig zijn gestopt, maar minimaal een jaar hebben deelgenomen aan Day a Week School, krijgen een **bewijs van deelname**. Het certificaat wordt door de leerkracht aan de DWS-leerling uitgereikt en meegegeven.

Overblijf

Alle kinderen blijven tijdens een DWS-lesdag over op de gastschool. Ouders worden geïnformeerd over de wijze van aanmelding en betaling.

Contactinformatie

Projectleiding DWS:

Sandra Schelfaut
s.schelfaut@po-zk.nl

Willeke Heijkoop
w.heijkoop@po-zk.nl

Stuurgroepleden

- Margret Mes (TWijs)
- Marian Barzilay (TWijs)
- Cindy Prins (Spaarnesant)
- Ivanka van Dijk (Jong Leren)

NB De DWS projectleiding neemt deel aan de stuurgroep